

REGULAMIN

UDZIELANIA NIEODPŁATNEJ POMOCY PRAWNEJ, NIEODPŁATNEGO PORADNICTWA OBYWATELSKIEGO I EDUKACJI PRAWNEJ FUNDACJI ARYSTOTELES -

Poradnia obywatelska „Arystoteles”

Uchwała Zarządu NR 4 z dnia 10.10.2017 r.

Opracowano na podstawie projektu „Opracowanie kompleksowych i trwałych mechanizmów wsparcia dla poradnictwa prawnego i obywatelskiego w Polsce” współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego” współtworzonego przez Związek Biur Porad Obywatelskich, System nieodpłatnego poradnictwa prawnego i obywatelskiego w Polsce, Warszawa 2013.

Preambula

Zgodnie z Uzasadnieniem uchwały Nr 4 /2017 Fundatora Fundacji „Arystoteles” z dnia 10.10.2017 r., zlecającej Zarządowi uchwalenie Regulaminu udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej, edukacji prawnej i poradnictwa obywatelskiego Fundacji Arystoteles:

1. Każdy człowiek ma prawo do udzielania pomocy drugiemu człowiekowi znajdującemu się w takiej potrzebie.
2. Istotną formą pomocy udzielanej potrzebującym we współczesnym świecie jest pomoc prawna oraz zwiększanie świadomości prawnej społeczeństwa przez edukację prawną, informację prawną oraz poradnictwo obywatelskie.
3. Podstawowym obowiązkiem Rzeczypospolitej Polskiej jako państwa prawnego jest upowszechnianie prawa stanowionego przez niego wśród osób, które poddaje stosowaniu tego prawa.
4. Bez względu na organy państwa, na których spoczywają ustawowe obowiązki świadczenia potrzebującym nieodpłatnej pomocy prawnej oraz obowiązki zwiększania świadomości prawnej społeczeństwa przez edukację prawną, informację prawną oraz poradnictwo obywatelskie, każdy człowiek, a tym bardziej każda organizacja społeczna taka jak Fundacja Arystoteles mają prawo do niesienia nieodpłatnej pomocy prawnej potrzebującym oraz zwiększania świadomości prawnej społeczeństwa przez edukację prawną, informację prawną oraz poradnictwo obywatelskie.
5. Podstawowym obowiązkiem Rzeczypospolitej Polskiej jako demokratycznego państwa prawnego jest umożliwianie i wspieranie działania Fundacji Arystoteles jako organizacji społecznej, statutowo powołanej do upowszechniania wiedzy o przyrodzonych a niezbywalnych wartościach składających się na osobową godność każdego człowieka, w tym obywatela, przedsiębiorcy, podatnika.
6. Warunkiem powszechnego podmiotowo jak i przedmiotowo a zatem nieskrępowanego co do osoby świadczeniodawcy (wolontariusza) i świadczeniobiorcy (beneficjenta), zakresu merytorycznego i czasowego świadczonej nieodpłatnej pomocy prawnej, informacji prawnej

nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej jest niezależność finansowa świadczeniodawcy od Państwa.

7. Dążąc do realizacji w/w celów, w celu sfinansowania w/w celów, Fundacja może i powinna podejmować wszelkie formy współpracy, kooperacji i współdziałania nie tylko z innymi organizacjami społecznymi, instytucjami państwowymi, w tym rządowymi jak i samorządowymi, izbami zawodowymi, ale nawet z przedsiębiorstwami, których cele są zbieżne ze Statutem Fundacji oraz poniższym Regulaminem Poradni obywatelskiej Fundacji Arystoteles.

I. Podstawa prawna powołania Poradni obywatelskiej „Arystoteles”

Fundacja, zgodnie z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej stanowiącym konstytucyjne zasady państwa prawnego, ustawą z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach, ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, ustawą z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej niniejszym stanowi zasady powszechnego i dobrowolnego świadczenia nieodpłatnej pomocy prawnej, edukacji prawnej i poradnictwa obywatelskiego.

1. Fundacja wciela w życie zasady demokratycznego państwa prawnego zawarte w art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, świadcząc potrzebującym nieodpłatną pomoc prawną oraz zwiększając świadomość prawną obywateli poprzez edukację prawną, informację prawną oraz poradnictwo obywatelskie.

2. Fundacja wciela w/w zasady na podstawie art.1 ustawy z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach stanowiącego, iż Fundacja może być ustanowiona dla realizacji zgodnych z podstawowymi interesami Rzeczypospolitej Polskiej celów społecznie lub gospodarczo użytecznych, w szczególności takich, jak: ochrona zdrowia, rozwój gospodarki i nauki, oświata i wychowanie, kultura i sztuka, opieka i pomoc społeczna, ochrona środowiska oraz opieka nad zabytkami.

3. Fundacja wciela w/w zasady na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej, w tym:

3.1. na podstawie art.3 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2014, poz. 1118, t.j. ze zm), stanowiącego, iż działalnością pożytku publicznego jest działalność społecznie użyteczna, prowadzona przez organizacje pozarządowe w sferze zadań publicznych określonych w ustawie przy czym, zgodnie z art.3 ust.2 pkt 1 i pkt 2 cyt. ustawy, organizacjami pozarządowymi są niebędące jednostkami sektora finansów publicznych w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych lub przedsiębiorstwami, instytucjami badawczymi, bankami i spółkami prawa handlowego będącymi państwowymi lub samorządowymi osobami prawnymi, niedziałające w celu osiągnięcia zysku osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, którym odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, w tym fundacje i stowarzyszenia oraz

3.2. na podstawie art.4 ust.1 pkt 1 w/w ustawy określającego, iż sfera zadań publicznych obejmuje zadania min. w zakresie:

pkt 1b) udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej oraz zwiększania świadomości prawnej społeczeństwa;

pkt 2) działalności na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym;

pkt 4) podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej;

pkt 9) działalności na rzecz równych praw kobiet i mężczyzn;

pkt 10) działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym;

pkt 11) działalności wspomagającej rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości;

pkt 12) działalności wspomagającej rozwój techniki, wynalazczości i innowacyjności oraz rozpowszechnianie i wdrażanie nowych rozwiązań technicznych w praktyce gospodarczej;

pkt 15) działalności na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży;

pkt 22) upowszechniania i ochrony wolności i praw człowieka oraz swobód obywatelskich, a także działań wspomagających rozwój demokracji;

pkt 22a) udzielania nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego;

pkt 23) ratownictwa i ochrony ludności;

pkt 24) pomocy ofiarom katastrof, klęsk żywiołowych, konfliktów zbrojnych i wojen w kraju i za granicą;

pkt 25) upowszechniania i ochrony praw konsumentów;

3.3. na podstawie art.1.2. art.5 ust.1 w związku z art.5 ust.3 w/w ustawy stanowiącego, iż organy administracji publicznej prowadzą działalność w sferze zadań publicznych we współpracy z organizacjami pozarządowymi na zasadach: pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności,

3.4. na podstawie art.1 w zw. z art.2 ust.1 i ust.2 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej (Dz. U. 2015 poz. 1255, t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2030, z 2018 poz. 1467) (Rozdział 1.Przepisy ogólne) stanowiącego zasadę swobodnego świadczenia przez organizacje społeczne nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej w ten sposób, iż w/w ustawa:

1. nie ogranicza działalności organizacji społecznych w zakresie pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej

2. określa zasady udzielania pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej a także zasady działania organów administracji publicznej w zakresie edukacji prawnej, nie zwalnia organów administracji publicznej od wykonywania określonych w ustawach zadań w zakresie poradnictwa prawnego, poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej

3.5. na podstawie art. 3 ust.1 cyt. ustawy (Rozdział 2. Nieodpłatna pomoc prawna, nieodpłatne poradnictwo obywatelskie oraz edukacja prawna), stanowiącego, iż nieodpłatna pomoc prawna obejmuje:

3.5.1. poinformowanie osoby fizycznej, zwanej dalej „osobą uprawnioną”, o obowiązującym stanie prawnym oraz przysługujących jej uprawnieniach lub spoczywających na niej obowiązkach, w tym w związku z toczącym się postępowaniem przygotowawczym, administracyjnym, sądowym lub sądownoadministracyjnym lub

3.5.2. wskazanie osobie uprawnionej sposobu rozwiązania jej problemu prawnego, lub

3.5.3. sporządzenie projektu pisma w sprawach, o których mowa w pkt 1 i 2, z wyłączeniem pism procesowych w toczącym się postępowaniu przygotowawczym lub sądowym i pism w toczącym się postępowaniu sądownoadministracyjnym, lub

3.5.4. nieodpłatną mediację, lub

3.5.5. sporządzenie projektu pisma o zwolnienie od kosztów sądowych lub ustanowienie pełnomocnika z urzędu w postępowaniu sądowym lub ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego w postępowaniu sądownoadministracyjnym oraz poinformowanie o kosztach postępowania i ryzyku finansowym związanym ze skierowaniem sprawy na drogę sądową, za wyjątkiem spraw związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, z wyjątkiem przygotowania do rozpoczęcia tej działalności.”;

3.6. na podstawie art.3a. Ust.1 cyt. ustawy (Rozdział 2. Nieodpłatna pomoc prawna, nieodpłatne poradnictwo obywatelskie oraz edukacja prawna), stanowiącego, iż nieodpłatne poradnictwo obywatelskie obejmuje działania dostosowane do indywidualnej sytuacji osoby uprawnionej, zmierzające do podniesienia świadomości tej osoby o przysługujących jej uprawnieniach lub spoczywających na niej obowiązkach oraz wsparcia w samodzielnym rozwiązywaniu problemu, w tym, w razie potrzeby, sporządzenie wspólnie z osobą uprawnioną planu działania i pomoc w jego realizacji; nieodpłatne poradnictwo obywatelskie obejmuje w szczególności porady dla osób zadłużonych i porady z zakresu spraw mieszkaniowych oraz zabezpieczenia społecznego oraz nieodpłatną mediację.

3.7. na podstawie art.3b. Ust.1 cyt. ustawy (Rozdział 2. Nieodpłatna pomoc prawna, nieodpłatne poradnictwo obywatelskie oraz edukacja prawna), stanowiącego, iż edukacja prawna obejmuje działania edukacyjne zmierzające do zwiększenia świadomości prawnej społeczeństwa, dotyczące w szczególności upowszechniania wiedzy o:

1) prawach i obowiązkach obywatelskich;

2) działalności krajowych i międzynarodowych organów ochrony prawnej;

3) mediacji oraz sposobach polubownego rozwiązywania sporów;

4) możliwościach udziału obywateli w konsultacjach publicznych oraz procesie stanowienia prawa;

5) dostępie do nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, przy czym zadania z zakresu edukacji prawnej mogą być realizowane w formach, które w szczególności polegają na opracowaniu informatorów i poradników, prowadzeniu otwartych wykładów i warsztatów oraz

rozpowszechnianiu informacji za pośrednictwem środków masowego przekazu i innych zwyczajowo przyjętych form komunikacji, w tym prowadzeniu kampanii społecznych.

3.8. na podstawie art.4 ust.1 cyt. ustawy (Rozdział 2. Nieodpłatna pomoc prawna, nieodpłatne poradnictwo obywatelskie oraz edukacja prawna), stanowiącego, iż nieodpłatna pomoc prawna i nieodpłatne poradnictwo obywatelskie przysługują osobie uprawnionej, która nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej.

4. Fundacja wciela w ten sposób cele zawarte w Statucie Fundacji "Arystoteles", a to:

4.1. §9 Statutu Fundacji "Arystoteles" statuującego niezarobkową działalność Fundacji, tj. Fundacja prowadzi działalność nie w celu osiągnięcia zysku, lecz po to, aby osiągnany dochód przeznaczać na realizację celów statutowych,

4.2. §12 pkt 1 Statutu Fundacji zakładającego, iż celem Fundacji jest krzewienie antycznej filozofii greckiej, antycznego prawa rzymskiego i antycznych wartości chrześcijańskich wśród współczesnych oraz przyszłych pokoleń Europejczyków,

4.3. §12 pkt 2 Statutu Fundacji zakładającego, iż celem Fundacji jest ochrona niezbywalnych i przyrodzonych wartości ludzkich, takich jak prawda, wolność, własność, honor, duma, solidarność, przedsiębiorczość, waleczność,

4.4. §12 pkt 4 Statutu Fundacji zakładającego, iż celem Fundacji jest ochrona interesów grup społecznych marginalizowanych religijnie, politycznie, etycznie, gospodarczo,

4.5. §12 pkt 8 Statutu Fundacji zakładającego, iż celem Fundacji jest ujawnianie, upowszechnianie i przeciwdziałanie nierównościom społecznym w zakresie wiedzy, wykształcenia, oświaty, dostępu do działalności gospodarczej, urzędów, zamożności,

4.6. §12 pkt 9 Statutu Fundacji zakładającego, iż celem Fundacji jest pogłębianie integracji mieszkańców wspólnot lokalnych, podnoszenie świadomości obywatelskiej,

5. Fundacja wciela w ten sposób zasady działania zawarte w:

5.1. §13 pkt 8 Statutu Fundacji "Arystoteles", a to stanowiącego, iż Fundacja uznając wolność i prawdę, czyli wolność odkrywaną w prawdzie, za kwintesencję moralności:

5.1.1. urzeczywistnia praworządność indywidualną i społeczną,

5.1.2. urzeczywistnia demokratyczny ustroj prawny społeczeństwa obywatelskiego,

5.1.3. §13 pkt 11 Statutu Fundacji statuującego **Sposoby działania Fundacji** stanowiącego, iż:

pkt 11. Fundacja realizuje cele poprzez udzielanie pomocy prawnej oraz zwiększanie świadomości prawnej i obywatelskiej społeczeństwa w demokratycznym państwie prawnym, w tym poprzez:

pkt 11.1. organizowanie informacji prawnej, w tym między innymi świadczenie informacji prawnej ofiarom przestępstw, w tym w szczególności przestępstw przeciwko zdrowiu i życiu, przestępstw majątkowych, przestępstw urzędniczych, przestępstw przeciwko wolności wnoszenia i zamieszkiwania ludzi we własnych domach jednorodzinnych, przeciwko środowisku, mieniu, prawom osób wykonujących pracę zarobkową,

pkt 11.2. upowszechnianie wiedzy na temat prawa, w tym przede wszystkim wiedzy o aksjologicznych, ontologicznych i epistemologicznych źródłach prawa;

pkt 11.3. uczestniczenie w inicjatywach edukacyjnych i wychowawczych, w szczególności w edukacji prawnej społeczeństwa w ogólności oraz prawników w szczególności;

pkt 11.7. propagowanie wiedzy o kulturze prawnej i zawodach prawniczych;

pkt 11.9. udzielanie informacji i aktywne uczestniczenie w rozwiązywaniu problemów społecznych w szczególności: rodzinnych i uzależnień młodzieży od środków odurzających;

pkt 11.11. pobieranie pełnomocnictw procesowych w sprawach konsumenckich, rodzinnych i alimentacyjnych na zasadach przewidzianych w art. 87 k.p.c. i właściwych przepisach w celu pomocy ofiarom przestępstw konsumenckich, rodzinnych i alimentacyjnych,

pkt 11.15. występowanie przed właściwymi organami władzy publicznej oraz organami administracji publicznej w sprawach objętych celami statutowymi, min. uczestniczenie jako organizacja społeczna w interesie społecznym w postępowaniach administracyjnych, sądowno- administracyjnych, cywilnych i karnych mających na celu ochronę niezbywalnych i przyrodzonych wartości ludzkich, takich jak prawda, wolność, własność, honor, duma, solidarność, przedsiębiorczość, waleczność, w tym:

pkt 11.15.1. występowanie do organów władzy publicznej, a także do organizacji lub instytucji społecznych w związku z wykonywanymi przez organizacje lub instytucje społeczne zadaniami zleconymi im przez organy władzy publicznej z zakresu administracji publicznej zgodnie z art.2 ustawy z dnia 11.07.2014 r. o petycjach w interesie publicznym, własnym oraz podmiotów trzecich za ich zgodami z petycjami zawierającymi żądania, w szczególności, zmian przepisów prawa, podejmowania rozstrzygnięć lub innych działań w sprawach własnych Fundacji, sprawach dotyczących życia zbiorowego lub wartości wymagających szczególnej ochrony w imię dobra wspólnego, mieszczących się w zakresie zadań i kompetencji adresatów petycji

pkt 11.15.2. występowanie przed organami administracyjnymi zgodnie z art.31 §3 Kodeksu postępowania administracyjnego (tj. Dz. U. Z 2013 r. poz. 267 oraz z 2014 r. poz. 183 ze zm.), zwanego dalej k.p.a., jako organizacja społeczna, na prawach strony, w interesie społecznym w sprawach administracyjnych dotyczących innych osób, zgodnie z celami statutowymi Fundacji, za wyjątkiem postępowań w sprawach pozwoleń budowlanych.

pkt 11.15.3. występowanie do organów państwowych, organów jednostek samorządu terytorialnego, organów samorządowych jednostek organizacyjnych oraz do organizacji i instytucji społecznych w związku z wykonywanymi przez nią zadaniami zleconymi z zakresu administracji publicznej zgodnie z art.221 §1-3 ustawy z 14.06.1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 267 oraz z 2014 r. poz. 183), jako organizacja społeczna, zgodnie z celami statutowymi Fundacji, w interesie publicznym, własnym oraz innych osób za ich zgodami ze skargami i wnioskami zawierającymi żądania, w szczególności, zmian przepisów prawa, podejmowania rozstrzygnięć lub innych działań w sprawach własnych Fundacji, sprawach dotyczących życia zbiorowego lub wartości wymagających szczególnej ochrony w imię dobra wspólnego, mieszczących się w zakresie zadań i kompetencji w/w organów i instytucji społecznych.

pkt 11.15.4. występowanie przed administracyjnymi organami architektoniczno-budowlanymi zgodnie z art.28 §3 Prawa budowlanego jako organizacja ekologiczna o jakiej mowa w art.44 ustawy z

3.10.2008 r. o udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, na prawach strony, w interesie społecznym w sprawach administracyjnych dotyczących innych osób, zgodnie z celami statutowymi Fundacji:

- w postępowaniach administracyjnych wymagających udziału społeczeństwa o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz

- w postępowaniach administracyjnych o wydanie decyzji budowlanych w których planowane inwestycje mogą oddziaływać na obszary o wyjątkowych walorach przyrodniczych, które są dobrem wymagającym szczególnego traktowania i podlegają ochronie prawnej.

pkt 11.16. prowadzenie poradnictwa dla bezrobotnej młodzieży, w szczególności opracowywanie i promowanie programów aktywnego zwalczania bezrobocia wśród młodzieży;

pkt 11.24. prowadzenie akcji informacyjnych;

pkt 12. uwrażliwianie ludzi na potrzeby innych osób, przełamywanie stereotypów oraz uprzedzeń społecznych, pogłębianie integracji mieszkańców wspólnot lokalnych, inicjowanie dialogów w społecznościach lokalnych, podnoszenie świadomości obywatelskiej, w szczególności poprzez bezgotówkową wymianę usług między ludźmi,

pkt 15. Inicjowanie i wspieranie nowatorskich rozwiązań w ochronie praw i wolności człowieka i obywatela, w ochronie życia rodzinnego i profilaktyce społecznej,

pkt 16. Propagowanie wykorzystywania nowoczesnych technologii w ogólnie pojętym poradnictwie obywatelskim,

pkt 17. popularyzację i realizację idei mediacji rodzinnej i społecznej,

pkt 20. ochronę interesów grup społecznych marginalizowanych religijnie, politycznie, etycznie, gospodarczo poprzez ujawnianie, upowszechnianie wiedzy i przeciwdziałanie najbardziej jaskrawym nierównościom społecznym w zakresie wiedzy, wykształcenia, oświaty, dostępu do działalności gospodarczej, urzędów, zamożności za pomocą systematycznej organizacji badań nierówności społecznych, organizacji zajęć, prelekcji, kursów, szkoleń, seminariów i konferencji o istnieniu nierówności i w celu przeciwdziałaniu nierównościom oraz dyskryminacjom przyczyniającym się do utrzymywania, pogłębiania lub powstawania nierówności społecznych a także organizacji imprez mających na celu rozwijanie tolerancji i dobroczynności, pomoc w rejestracji i działaniu organizacji dobroczynnych,

pkt 27. zgodną z celami Fundacji pomoc sympatykom Fundacji oraz innym ludziom, zarówno osobom indywidualnym, przedsiębiorcom, jak i instytucjom społecznym, w tym pomoc ekonomiczna, prawna, finansowa, podatkowa, księgowa,

Wreszcie, także na podstawie uchwały Fundatora Fundacji „Arystoteles” z dnia 10.10.2017 r. nr 4/ 2017 zlecającej Zarządowi uchwalenie Regulaminu udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej, edukacji prawnej i poradnictwa obywatelskiego Fundacji Arystoteles

Zarząd Fundacji „Arystoteles” zatwierdza niniejszy Regulamin udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej, poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej Fundacji Arystoteles czyli Regulamin Poradni obywatelskiej Arystoteles, zwany dalej „Regulaminem”.

§ 1. Poradnictwo prawne i obywatelskie

1. **Poradnictwo prawne i obywatelskie** to usługi adresowane do różnych podmiotów, przede wszystkim osób fizycznych, ale także osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, doświadczające problemów życiowych i prawnych w celu wzmocnienia ich podmiotowości oraz po to, by ich sprawy toczyły się sprawiedliwie.

2. **Poradnictwo prawne i obywatelskie** obejmuje następujące usługi podstawowe, tj.:

2.1. **Informacja prawna** polega na dostarczaniu zgłaszającym się podmiotom informacji o regulacjach prawnych odnoszących się do ich sytuacji.

2.2. **Informacja obywatelska** polega na:

2.2.1. wskazaniu specjalisty, instytucji lub organizacji właściwej do załatwienia sprawy,

2.2.2. wyjaśnieniu obowiązującego trybu postępowania i podstawowych pojęć,

2.2.3. wskazaniu przepisów mających zastosowanie w sytuacji klienta.¹

3. **Porada prawna** polega na opracowaniu i przekazaniu zgłaszającym się podmiotom rzetelnych, skonkretyzowanych i zindywidualizowanych zestawów informacji odnoszących się do przedstawionego przez nie problemu prawnego oraz, w razie potrzeby, pomocy w jego rozwiązaniu do momentu wkroczenia sprawy na etap sądowy.

3. **Porada obywatelska** polega na:

3.1. wyszukaniu w posiadanych zasobach informacyjnych różnych możliwości rozwiązania problemu,

3.2. przedstawieniu klientowi możliwych rozwiązań i ich konsekwencji,

3.3. wsparciu klienta w dokonaniu wyboru sposobu postępowania z poszanowaniem jego samodzielności w podejmowaniu decyzji,

3.4. w razie potrzeby sporządzeniu wspólnie z klientem planu działania.²

4. **Porada obywatelska** polega także na:

4.1. opracowaniu i przekazaniu zgłaszającym się podmiotom rzetelnych, skonkretyzowanych i zindywidualizowanych zestawów informacji o różnych możliwościach rozwiązania problemu i o związanych z nimi konsekwencjach,

4.2. wspieraniu ich z poszanowaniem samodzielności w podejmowaniu decyzji,

4.3. w dokonaniu wyboru sposobu postępowania oraz,

4.4. w razie potrzeby, sporządzeniu wspólnie z nimi planu działania i pomocy w jego realizowaniu.

5. Poradnictwo obywatelskie obejmuje także usługi dodatkowe, tj.:

¹ <http://obywatelskieinfo.ngo.pl/x/904840>

² <http://obywatelskieinfo.ngo.pl/x/904840>

mediacja, edukacja, rzecznictwo.³

5.1. **Mediacja** - to próba doprowadzenia do ugodowego, satysfakcjonującego obie strony rozwiązania konfliktu na drodze dobrowolnych negocjacji prowadzonych przy udziale trzeciej osoby, neutralnej wobec stron i ich konfliktu, czyli mediatora, który wspiera przebieg negocjacji, łagodzi powstające napięcia i pomaga – nie narzucając jednak żadnego rozwiązania – w wypracowaniu kompromisu⁴,

5.2. **Edukacja** - (łac. *educatio*, 'wychowanie, wykształcenie') – ogół procesów i oddziaływań, których celem jest zmienianie ludzi, przede wszystkim dzieci i młodzieży - stosownie do panujących w danym społeczeństwie ideałów i celów wychowawczych; pojęcie edukacji jest związane z wychowaniem i wykształceniem człowieka we wszystkich fazach rozwojowych. Pojęcia edukacyjne wychowanie i wykształcenie są ściśle związane z nauką pedagogiczną, która odpowiedzialna jest za prawidłowy i zharmonizowany proces edukacji społeczeństwa⁵

5.3. **Rzecznictwo** to występowanie w imieniu kogoś lub czegoś. Można więc być swoim własnym rzecznikiem, rzecznikiem grupy, której się jest członkiem, ale można też wypowiadać się w imieniu innych (np. słabszych, niepełnosprawnych, niepełnoletnich). Rzecznictwo nie ogranicza się do reprezentowania konkretnych osób, lecz często jest się rzecznikiem pewnej sprawy lub występuje się w imię pewnych wartości. Działalnością rzeczniczą będzie więc również np. obrona praw zwierząt lub nawet poszczególnych ich gatunków, a także promowanie pewnych idei.

Doświadczenie organizacji poradniczych pokazuje, że porady obywatelskie w przeważającej liczbie dotyczą spraw związanych z rozumieniem i zastosowaniem przepisów prawa w różnych sytuacjach życiowych. Porada obywatelska zawiera więc w sobie informację/ poradę prawną, ale o szczególnym charakterze i wartości poradnictwa obywatelskiego decydują zasady oraz sposób jego udzielania.

§ 2. Wzorcowe Zasady poradnictwa obywatelskiego obowiązujące w Związku Biur Porad Obywatelskich (ZBPO)

1. Fundacja kieruje się poniższymi zasadami udzielania porad obywatelskich stosowanymi w biurach prowadzonych przez organizacje zrzeszone w Związku Biur Porad Obywatelskich (ZBPO):

1.1. **bezpłatność** - porady są całkowicie darmowe;

1.2. **bezstronność** - doradca udzielający porad nie kieruje się własnymi opiniami, przekonaniem i wartościami, nie ocenia osoby ani działań, która przychodzi po wsparcie, nie angażuje się po żadnej ze stron konfliktu;

1.3. **otwartość** - każda osoba może być klientem biura i będzie przyjęta w sposób uwzględniający jej potrzeby i możliwości;

1.4. **poufność** - zachowanie w tajemnicy faktu, że konkretna osoba korzysta z porady obywatelskiej oraz zachowaniu w tajemnicy wszystkich powierzonych osobie udzielającej porady obywatelskiej

3 ZBPO, System nieodpłatnego poradnictwa prawnego i obywatelskiego w Polsce, Warszawa 2013, Str. 5.

4 <https://www.mediacja.gov.pl/Podstawowe-poj-cia.html>.

5 <https://pl.wikipedia.org/wiki/Edukacja>

informacji (wyjątek stanowią sytuacje typu obowiązek powiadomienia o przestępstwie, wezwanie ze strony organów ścigania karnego i karnoskarbowego);

1.5. **niezależność** - Biura Porad Obywatelskich i inne placówki, które przyjęły standard niezależności w poradnictwie obywatelskim, udzielając porad kierują się wyłącznie dobrem klienta nie zaś interesem kogokolwiek innego (osoby, instytucji);

1.6. **aktualność i rzetelność** - informacje są zgodne z obowiązującymi przepisami oraz z aktualną ofertą instytucji i organizacji działających na rzecz obywateli. W biurach porad obywatelskich każda porada jest udzielana w oparciu o istniejący w BPO system informacyjny;

1.7. **samodzielność klienta** - doradca nie podejmuje decyzji za klienta; klient sam dokonuje wyboru dalszej drogi postępowania.

§ 3. Zasady społecznego poradnictwa obywatelskiego obowiązujące w Fundacji Arystoteles.

1. Fundacja Arystoteles kieruje się doświadczeniem Związku Biur Porad Obywatelskich (ZBPO), który przyjął w/w zasady poradnictwa obywatelskiego.

2. Ponieważ Fundacja Arystoteles:

2.1. szanuje i urzeczywistnia oparte na chlubnym doświadczeniu zasady poradnictwa obywatelskiego obowiązujące w Związku Biur Porad Obywatelskich,

2.2. szanuje pragnienia doradców Fundacji do świadczenia korzystającym poradnictwa obywatelskiego,

2.3. pragnie propagować (popularyzować) dobroczynność (pomoc społeczną) wśród korzystających z poradnictwa obywatelskiego prowadzonego przez wolontariuszy Fundacji,

2.4. korzysta z doświadczenia doradców, znających osoby oczekujące jałmużny (pomocy społecznej) w swoim środowisku,

2.5. widzi możliwości dobrowolnego wspierania przez korzystających z poradnictwa obywatelskiego prowadzonego przez doradców Fundacji, dzieł dobroczynnych (jałmużny) wskazywanych Fundacji i korzystającym przez doradców, w tym indywidualnych osób potrzebujących jałmużny i innych form pomocy społecznej,

2.6. uznaje dobroczynność korzystających z poradnictwa obywatelskiego prowadzonego przez doradców Fundacji za jedną z możliwości finansowania przez Fundację dzieł dobroczynnych (pomocy społecznej czyli jałmużny) wskazywanych Fundacji i korzystającym przez doradców, w tym jałmużny i innych form pomocy społecznej na rzecz potrzebujących osób indywidualnych

dlatego Fundacja wprowadza poniższe „**Zasady społecznego poradnictwa obywatelskiego Fundacji Arystoteles**”

3. „**Zasady społecznego poradnictwa obywatelskiego Fundacji Arystoteles**” są następujące:

3.1. Traktowanie każdej osoby, która zgłasza problem, z należącym się jej szacunkiem, wymaga m.in. jasnego przedstawienia zasad udzielania porad obywatelskich.

3.2. Prawo osób zgłaszających się po pomoc do oczekiwania, że ich problem zostanie potraktowany poważnie, że będą wysłuchane a później, że w przystępny sposób zostaną przedstawione im możliwości wyjścia z trudnej sytuacji,

3.3. Prawo, że proponowane rozwiązania będą zgodne z prawem, że dowiedzą się o skutkach podjęcia lub zaniechania działań, a porada – bezpłatna, a jałmużna na rzecz dzieł dobroczynnych Fundacji – dobrowolna.

3.4. prawo osób zgłaszających się po pomoc do samodzielnego podejmowania decyzji w celu rozwiązania swoich problemów.

3.5. Fundacja dba o to, aby nie tylko wiedza była przekazywana przez jej doradców obywatelskich do korzystających ze społecznego poradnictwa obywatelskiego ale przede wszystkim zwykła ludzka życzliwość okazana im przez doradców obywatelskich była wsparciem dzięki któremu decyzje korzystających mogą być bardziej świadome i pewniejsze.

§ 4. Powszechność dostępu beneficjentów czyli osób uprawnionych do skorzystania z nieodpłatnego poradnictwa prawnego i obywatelskiego

1. Fundacja umożliwia każdemu powszechny dostęp do porad prawnych, informacji prawnych (edukacji prawnej) i porad obywatelskich.

1.1. Dostęp do usług poradnictwa prawnego i obywatelskiego, tj. usług obejmujących informację prawną oraz porady prawne i obywatelskie jest:

1.1.1. powszechny podmiotowo a zatem brak podmiotowego ograniczenia usług i

1.1.2. powszechny przedmiotowo, gdyż dotyczy zasadniczo wszystkich spraw, w jakich obywatele lub grupy obywateli poszukują pomocy (możliwie szeroki zakres przedmiotowy usług).⁶

2. Powszechny (kryterium podmiotowe) dostęp każdego do poradnictwa prawnego i obywatelskiego; każdy, kto chce dochodzić swoich praw lub w pełni wykorzystywać swoje uprawnienia w toku rozwiązywania doświadczanych trudności życiowych lub problemów związanych z uczestnictwem w życiu publicznym powinien mieć dostęp do nieodpłatnych usług poradnictwa prawnego i obywatelskiego; Wystąpienie potrzeby w tym zakresie jest jedynym kryterium warunkującym ich udzielenie.⁷

§ 5. Obywatelstwo jako źródło uprawnienia każdego do powszechnego dostępu do poradnictwa prawnego i obywatelskiego

Fundacja stoi na stanowisku iż w demokratycznym państwie prawnym to obywatelstwo jest źródłem uprawnień podmiotowych każdego człowieka do powszechnego dostępu do poradnictwa prawnego i obywatelskiego, a nie ubóstwo.

1. Niezbywalnym atrybutem obywatelstwa czyli członkostwa osoby we wspólnocie politycznej Narodu, będącego demokratycznym państwem prawnym jest posiadanie uprawnień do poradnictwa prawnego i obywatelskiego.

⁶ ZBPO, System nieodpłatnego poradnictwa prawnego i obywatelskiego w Polsce, Warszawa 2013, Str. 15.

⁷ ZBPO, System nieodpłatnego poradnictwa prawnego i obywatelskiego w Polsce, Warszawa 2013, Str. 9.

1.1. Organy państwa są zobowiązane troszczyć się o wszystkich tych, którzy samodzielnie nie potrafią lub nie są w stanie korzystać z przysługujących im uprawnień do poradnictwa prawnego i obywatelskiego. Wyrazem troski publicznej są powszechne, nieodpłatne usługi poradnictwa prawnego i obywatelskiego, do których świadczenia zobowiązane są organy państwa lub organizacje społeczne, powołane w tym celu do istnienia.

1.2. Faktyczna pozbawianie obywateli przez Państwo z możliwości korzystania z konstytucyjnych uprawnień do poradnictwa prawnego i obywatelskiego jest sprzeczne z zasadą równości obywateli, w tym równości w prawa publicznych, będącą fundamentalną zasadą demokratycznego państwa prawa. Niezgodnym z prawem ograniczeniem obywatelskości jest nie możliwość korzystania obywateli z przysługujących mu uprawnień do poradnictwa prawnego i obywatelskiego z jakichkolwiek powodów, które powoduje, że staje się obywatelem gorszym, obywatelem „drugiej kategorii”.

2. Państwo powinno upowszechniać równy dostęp do poradnictwa prawnego i obywatelskiego dla wszystkich obywateli bez względu na płeć, wiek, pochodzenie etniczne, stan zdrowia, sytuacją materialną, miejsce zamieszkania, wyznawaną religię, orientację seksualną czy jakiegokolwiek inne cechy położenia społecznego lub stylu życia.

3. Poradnictwo prawne i obywatelskie jest uprawnieniem każdego członka demokratycznego państwa prawnego, a zatem obowiązkiem konstytucyjnym spoczywającym na Państwie, które nakłada prawo na obywateli.

4. Ponieważ instytucja obywatelstwa jest źródłem uprawnień człowieka do poradnictwa prawnego i obywatelskiego, a zatem poradnictwo prawne i obywatelskie przysługuje powszechnie ludziom, dlatego:

4.1. Prawo obywatelskie do poradnictwa prawnego i obywatelskiego nie jest jałmużną od państwa,

4.2. poradnictwo prawne i obywatelskie nie powinno być adresowane wyłącznie do osób/ rodzin spełniających tak czy inaczej zdefiniowane kryterium ubóstwa,

4.3. Kryterium ubóstwa nie jest źródłem uprawnień do poradnictwa prawnego i obywatelskiego jako forma dobroczynności (jałmużny).

5. Sprzeczne z prawem traktowanie przez Państwo poradnictwa prawnego i obywatelskiego jako jałmużny z obowiązkiem udokumentowania ubóstwa staje się powodem niezgodnej z prawem stygmatyzacji społecznej osób potrzebujących pomocy:

5.1. Sprzeczne z prawem ograniczanie przez Państwo korzystania z poradnictwa prawnego i obywatelskiego według kryterium ubóstwa powoduje bezprawne skutki naznaczania społecznego.

5.2. Sprzeczne z prawem ograniczanie przez Państwo korzystania z poradnictwa prawnego i obywatelskiego według kryterium ubóstwa skutkuje niezgodnym z prawem powstrzymywaniem się osób potrzebujących poradnictwa prawnego i obywatelskiego przed zwróceniem się o nią do instytucji państwowych i organizacji społecznych.

5.3. Sprzeczne z prawem ograniczanie przez Państwo korzystania z poradnictwa prawnego i obywatelskiego według kryterium ubóstwa stanowi potwierdzenie lub wręcz pogłębienie poczucia niezaradności i marginalności osób potrzebujących poradnictwa prawnego i obywatelskiego.

6. Sprzeczne z prawem traktowanie przez Państwo poradnictwa prawnego i obywatelskiego jako jałmużny jest przyczyną formalizacji dostępu do niej i faktycznej drożyzny dostępu do niej.

6.1. Sprzeczne z prawem ograniczanie przez Państwo korzystania z poradnictwa prawnego i obywatelskiego według kryterium ubóstwa skutkuje stosowaniem przez Państwo rozwiązań proceduralno--organizacyjnych weryfikacji kryterium ubóstwa przewidzianych w ustawie o pomocy społecznej dla świadczeń finansowych czyli wywiad społeczny, wywiady u osób zobowiązanych do alimentacji, decyzja administracyjna.

6.2. Niezależnie od typu rozwiązań proceduralno--organizacyjnych weryfikacji kryterium ubóstwa przez Państwo powstają nieuzasadnione koszty, odstraszenie tych, którzy mogliby je spełnić i wykluczanie tych, którzy przekraczają kryterium ubóstwa choćby w niewielkim stopniu.

7. Sprzeczne z prawem ograniczanie przez Państwo korzystania z poradnictwa prawnego i obywatelskiego według kryterium ubóstwa staje się przyczyną faktycznego wykluczenia obywateli z dostępu do poradnictwa prawnego i obywatelskiego.

7.1. Sprzeczne z prawem ograniczanie przez Państwo korzystania z poradnictwa prawnego i obywatelskiego według kryterium ubóstwa staje się przyczyną bezprawnego i negatywnego faktycznie wykluczenia z dostępu do poradnictwa prawnego i obywatelskiego obywateli, którzy nie spełniają kryterium ubóstwa, a jednocześnie których nie stać na zakup odpłatnych usług prawnych.

8. Sprzeczne z prawem ograniczanie przez Państwo korzystania z poradnictwa prawnego i obywatelskiego według kryterium ubóstwa jest naruszeniem zasad świadczenia obywatelom usług społecznych użyteczności publicznej oraz ustawy o dostępie do informacji publicznej.

8.1. Sprzeczne z prawem ograniczanie przez Państwo korzystania z poradnictwa prawnego i obywatelskiego według kryterium ubóstwa jest naruszeniem zasad świadczenia obywatelom tzw. usług społecznych użyteczności publicznej; zawartych w ustawie o pomocy społecznej, przewidzianych dla osób i rodzin w trudnej sytuacji życiowej bez względu na poziom dochodu /zasobności, jaki występuje w ich gospodarstwie domowym.

8.2. Sprzeczne z prawem ograniczanie przez Państwo korzystania z poradnictwa prawnego i obywatelskiego według kryterium ubóstwa powoduje, że ustawa o pomocy społecznej traktuje poradnictwo prawne i obywatelskie jako rodzaj usług specjalistycznych, do zapewnienia których zobowiązany jest samorząd gminny.

§ 6. Powszechny zakres spraw poradnictwa prawnego, edukacji prawnej i poradnictwa obywatelskiego

1. Świadczone przez Fundację poradnictwo prawne, edukacja prawna i poradnictwo obywatelskie dotyczy zasadniczo wszystkich spraw, w jakich obywatele lub grupy obywateli poszukują pomocy (nieograniczone kryterium przedmiotowe), a zatem nie tylko sprawy do zapewnienia obsługi których zobowiązany jest samorząd gminny, finansujący działalność organizacji społecznych świadczących nieodpłatną pomoc prawną oraz edukację prawną zgodnie z ustawą z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej (Dz. U. 2015 poz. 1255, t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2030, z 2018 poz. 1467), czyli nie tylko:

1.1. sprawy mieszkaniowe,

- 1.2. sprawy rodzinne,
- 1.3. sprawy świadczeń socjalnych,
- 1.4. sprawy świadczeń z ubezpieczenia społecznego,
- 1.5. sprawy zatrudnienia i bezrobocia,
- 1.6. sprawy imigracji/ repatriacji,
- 1.7. sprawy finansowe,
- 1.8. sprawy niepełnosprawności,
- 1.9. sprawy obywatela a instytucji,
- 1.10. sprawy pozbawienia wolności,
- 1.11. sprawy spadkowe,
- 1.12. sprawy konsumenckie,
- 1.13. sprawy stosunków międzyludzkich,
- 1.14. sprawy własności,⁸

ale także wszelkie inne sprawy, w tym sprawy podmiotów nie spełniających kryteriów ubóstwa, określonych w przepisach art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej (Dz. U. 2015 poz. 1255, t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2030, z 2018 poz. 1467).

§ 7. Obowiązki Fundacji w zakresie edukacji prawnej

1. Fundacja jako organizacja pozarządowa wymienione w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, zgodnie ze swoim Statutem, realizuje za pomocą wolontariuszy, zadania z zakresu edukacji prawnej we współpracy z organami administracji publicznej, uczelniami prowadzącymi studia wyższe na kierunku prawo oraz samorządami zawodowymi adwokatów, radców prawnych, notariuszy, komorników sądowych oraz doradców podatkowych.

2. Fundacja, samodzielnie lub we współpracy, na zasadach: pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności z uczelniami prowadzącymi studia wyższe na kierunku prawo oraz samorządami zawodowymi adwokatów, radców prawnych, notariuszy, komorników sądowych oraz doradców podatkowych, realizując pozostające w jej właściwości zadania z zakresu edukacji prawnej, podejmuje działania edukacyjne zmierzające do zwiększenia świadomości prawnej społeczeństwa, dotyczące w szczególności upowszechniania wiedzy o:

- 2.1. możliwościach dostępu do nieodpłatnej pomocy prawnej;
- 2.2. prawach i obowiązkach obywatelskich;
- 2.3. działalności krajowych i międzynarodowych organów ochrony prawnej;
- 2.4. mediacji oraz sposobach pozasądowego rozwiązywania sporów;

⁸ <http://obywatelskieinfo.ngo.pl/x/904840>

2.5. możliwościach udziału obywateli w konsultacjach publicznych oraz w procesie stanowienia prawa.

§ 8. Obowiązki Fundacji świadczącej nieodpłatną pomoc prawną

1. Fundacja oświadcza, iż spełnia łącznie warunki art.11 ust.1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej (Dz. U. 2015 poz. 1255, t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2030) stawiane organizacjom pozarządowym prowadzącym działalność pożytku publicznego, ubiegającym się o prowadzenie powiatowych punktów nieodpłatnej pomocy prawnej, a więc w zakresie, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1b ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, a zatem:

1.1. jej założyciele oraz członkowie zarządu posiadają co najmniej dwuletnie doświadczenie w wykonywaniu zadań wiążących się z udzielaniem porad prawnych lub informacji prawnych;

1.2. posiada umowy zawarte z adwokatem, radcą prawnym, doradcą podatkowym oraz absolwentami prawa i wolontariuszami;

1.3. składa gwarancję należytego wykonania zadania, w szczególności Fundacja składa pisemne zobowiązanie o treści:

„Fundator oraz Zarząd Fundacji „Arystoteles” zapewnia poufność osobom uprawnionym, korzystającym z nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej w związku z jej udzielaniem jak i jej dokumentowaniem, zapewnia profesjonalne i rzetelne udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej, w szczególności w sytuacji, gdy zachodzi konflikt interesów.”

2. Fundacja zapewnia uprawnionym udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej na zasadach określonych w umowie z adwokatem, radcą prawnym, doradcą podatkowym, absolwentem prawa lub wolontariuszem.

§ 9. Obowiązki Fundacji świadczącej nieodpłatną mediację

1. Nieodpłatna mediacja, zgodnie z art. 4a. 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej (Dz. U. 2015 poz. 1255, t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2030) obejmuje:

1.1. poinformowanie osoby uprawnionej o możliwościach skorzystania z polubownych metod rozwiązywania sporów, w szczególności mediacji oraz korzyściach z tego wynikających;

1.2. przygotowanie projektu umowy o mediację lub wniosku o przeprowadzenie mediacji;

1.3. przygotowanie projektu wniosku o przeprowadzenie postępowania mediacyjnego w sprawie karnej;

1.4. przeprowadzenie mediacji;

1.5. udzielenie pomocy w sporządzeniu do sądu wniosku o zatwierdzenie ugody zawartej przed mediatorem.

2. Nieodpłatna mediacja nie obejmuje spraw, w których:

2.1. sąd lub inny organ wydały postanowienie o skierowaniu sprawy do mediacji lub postępowania mediacyjnego;

2.2. zachodzi uzasadnione podejrzenie, że w relacji stron występuje przemoc.

3. W sprawach nieuregulowanych ustawą z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej (Dz. U. 2015 poz. 1255, t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2030) do nieodpłatnej mediacji Fundacja stosuje odpowiednio przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1360) o mediacji.

4. Nieodpłatna mediacja może być prowadzona pomiędzy stronami dążącymi do polubownego rozwiązania sporu. Stroną inicjującą przeprowadzenie nieodpłatnej mediacji może być wyłącznie osoba uprawniona.

5. Nieodpłatną mediację prowadzi mediator.

6. Mediatorem może być osoba wpisana na listę stałych mediatorów prowadzoną przez prezesa sądu okręgowego, o której mowa w ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 23, z późn. zm.⁹), lub wpisana na listę mediatorów prowadzoną przez organizację pozarządową w zakresie swoich zadań statutowych lub uczelnię, o której mowa w ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, o której informacji przekazano prezesowi sądu okręgowego.

7. Nieodpłatnej mediacji, w zakresie, o którym mowa w art.4a ust. 1 pkt 4 cyt. ustawy, nie może prowadzić osoba, która w sprawie którejkolwiek ze stron uprzednio świadczyła pomoc prawną lub poradnictwo obywatelskie, była świadkiem, wydawała opinię, sporządzała wywiad środowiskowy lub prowadziła terapię, a także osoba, co do której zachodzi okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jej bezstronności, z wyłączeniem udzielania pomocy, w zakresie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1. W takim przypadku mediator odmawia przeprowadzenia nieodpłatnej mediacji, informując osobę uprawnioną o możliwości skorzystania z nieodpłatnej mediacji prowadzonej przez innego mediatora w tym samym punkcie lub innych punktach, w których udzielana jest nieodpłatna pomoc prawna lub świadczone nieodpłatne poradnictwo obywatelskie, zwanych dalej „punktami”.

8. Nieodpłatną mediację, w zakresie, o którym mowa w art.4a ust. 1 pkt 1–3 i 5 cyt. Ustawy, a w zakresie, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, z uwzględnieniem ust. 6 i 7, może również prowadzić osoba udzielająca nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadcząca nieodpłatne poradnictwo obywatelskie.”;

§ 10. Świadczeniodawcy edukacji prawnej i nieodpłatnej pomocy prawnej w imieniu Fundacji

1. Świadczeniodawcy mogą świadczyć nieodpłatną pomoc prawną lub edukację prawną w imieniu Fundacji jako organizacji pozarządowej w zakresie jej działalności statutowej, w szczególności w zakresie działalności pożytku publicznego, z wyłączeniem prowadzonej przez Fundację działalności gospodarczej.

⁹Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 3, 5, 106, 138, 771, 848, 1000, 1045 i 1443.

2. Fundator lub Członek władz Fundacji może również świadczyć nieodpłatną pomoc prawną lub edukację prawną w imieniu Fundacji w której władzach zasiada.

3. Świadczeniodawca powinien posiadać kwalifikacje i spełniać wymagania odpowiednie do rodzaju i zakresu wykonywanych świadczeń, jeżeli obowiązek posiadania takich kwalifikacji i spełniania stosownych wymagań wynika z odrębnych przepisów.

4. Nieodpłatna pomoc prawną lub edukacja prawną w imieniu Fundacji udzielana jest przez cztery typy świadczeniodawców, a mianowicie przez wolontariuszy, absolwentów prawa, doradców podatkowych oraz prawników (adwokatów lub radców prawnych).

§ 11. Usługodawcy czyli podmioty świadczące nieodpłatne poradnictwo prawne i obywatelskie

1. Powszechność podmiotów świadczących nieodpłatne poradnictwo prawne i obywatelskie

Biorąc pod uwagę kryterium powszechnej dostępności i potrzebę zaproponowania podmiotom zbliżonych możliwości korzystania z bezpłatnego poradnictwa prawnego i obywatelskiego konieczne jest dopuszczenie do systemu jak najszerszego kręgu uprawnionych podmiotów.

Usługi obejmujące poradnictwo prawne i obywatelskie powinny być świadczone przez jak największy krąg podmiotów:

1.1. zarówno podmiotów publicznych (tj. ośrodki pomocy społecznej, powiatowe centra pomocy rodzinie),

1.2. jak i podmiotów niepublicznych (fundacje, stowarzyszenia, kancelarie prawne, studenckie poradnie prawne),

1.3. Usługi dodatkowe, obejmujące edukację, mediację oraz rzecznictwo, powinny być świadczone przez instytucje (również publiczne i niepubliczne) wyspecjalizowane w tym zakresie, które mogą, ale nie muszą posiadać certyfikatu wydawanego dla podmiotów świadczących ogólne poradnictwo.¹⁰

Zgodnie z powyższymi zaleceniami Związku Biur Poradnictwa Obywatelskiego, Fundacja podemuje wszelkie formy współpracy wewnętrznej jak i zewnętrznej, kooperacji i współdziałania nie tylko z innymi organizacjami społecznymi, instytucjami państwowymi, w tym rządowymi jak i samorządowymi, izbami zawodowymi, ale nawet z przedsiębiorstwami, których cele są zbieżne ze Statutem Fundacji oraz poniższym Regulaminem Poradni obywatelskiej Fundacji Arystoteles.

2. Pojęcie podmiotów świadczących nieodpłatne poradnictwo prawne i obywatelskie

2.1. Usługi obejmujące poradnictwo prawne i obywatelskie powinny być świadczone przez podmioty, które ze względu na zakres swojej działalności określony w ustawie lub statucie zajmują się świadczeniem poradnictwa prawnego i obywatelskiego oraz posiadają w związku z tym odpowiednie wykształcenie, uprawnienia i są dopuszczone do uczestnictwa w systemie.

2.2. Umożliwienie uczestnictwa w systemie organizacji społecznych wyspecjalizowanych, uzasadnione jest kompleksowym charakterem świadczonego przez część z nich poradnictwa.

¹⁰ ZBPO, System nieodpłatnego poradnictwa prawnego i obywatelskiego w Polsce, Warszawa 2013, Str. 12.

3. Konkurencyjność podmiotów świadczących nieodpłatne poradnictwo prawne i obywatelskie;

Funkcjonowanie szerokiego kręgu podmiotów w systemie poradnictwa prawnego i obywatelskiego umożliwi też wprowadzenie mechanizmów konkurencyjności (dotyczących m.in. kosztów, dostępu, jakości) pomiędzy nimi, dzięki czemu usługę poradnictwa w dłuższym okresie będą świadczyć te podmioty, które robią to najbardziej efektywnie i z najwyższą jakością.

4. Certyfikacja podmiotów świadczących nieodpłatne poradnictwo prawne i obywatelskie;

4.1. Fundacja pragnie finansować rozwój poradnictwa prawnego i obywatelskiego niezależnie od środków państwowych, czyli w oparciu o świadczenia wolontariuszy oraz darowizny sponsorów, stąd świadczenie przez Fundację nieodpłatnego poradnictwa prawnego i obywatelskiego nie jest nakierowane na uzyskiwanie certyfikatów, które będą dowodem spełniania odpowiednich warunków kompetencyjnych i organizacyjnych, warunkujących czerpanie korzyści finansowych z finansów publicznych.

4.2. Niezależnie od przyjętego systemu finansowania poradnictwa prawnego i obywatelskiego, Fundacja dba o posiadanie i ustawiczne podnoszenie przez doradców obywatelskich wysokich kompetencji i odpowiedniego zaplecza organizacyjnego dla osób posiadających wykształcenie i kwalifikacje odpowiednie dla danego typu świadczonej usługi.

4.2. Wprowadzona przez Fundację kontrola wewnętrzna dotyczy spełniania:

4.2.1. kryteriów kompetencyjnych (m.in.: kadra, system kontroli wewnętrznej, doświadczenie instytucji) oraz

4.2.2. kryteriów organizacyjnych (m.in.: zaplecze lokalowe zapewniające poufność porad, zaplecze techniczne – łączność internetowa i telefoniczna).

4.2.3. Fundacja przyjmuje za **warunki dostępu do roli usługodawcy poddanie się obowiązkom wynikającym z uczestnictwa w systemie** (m.in.: prowadzenie statystyk i ewidencji, systemy samokontroli, raporty, poddanie się wewnętrznej ocenie w ramach systemu).

§ 12. Powszechny dostęp osób udzielających informacji prawnych oraz porad prawnych i obywatelskich

1. Fundacja realizuje powszechny dostęp każdego człowieka i obywatela do kręgu osób uprawnionych do udzielania informacji prawnych oraz porad prawnych i obywatelskich.

2. Kompetencje osób udzielających informacji prawnych oraz porad prawnych i obywatelskich; Doradcą może być osoba, która nie musi posiadać wykształcenia prawniczego. Doradca nieposiadający wykształcenia prawniczego potrafi również w sposób należyty wypełniać swoje obowiązki. Doradcą może być osoba nie posiadająca wykształcenia prawniczego, która jest wyspecjalizowana w określonych dziedzinach prawa, takich przykładowo jak świadczenia rodzinne, ubezpieczenia społeczne, pomoc społeczna, sprawy z zakresu prawa rodzinnego, mieszkaniowego, w pomocy osobom zadłużonym.

2.1. Doradcą może być nie tylko osoba z wykształceniem prawniczym, ale także:

2.2. student prawa udzielający porad pod odpowiednim nadzorem doradcy lub doświadczonego prawnika oraz

2.3. osoba z odpowiednimi kwalifikacjami -- po przeszkoleniu merytorycznym, udzielająca porad w oparciu o posiadane zasoby informacyjne dotyczące przepisów prawa i ich stosowania, posiadająca umiejętność rozumienia przepisów i ich stosowania do konkretnej sytuacji.¹¹

3. Fundacja przewiduje wymóg kilkuletniego doświadczenia dla osób bez wykształcenia prawniczego udzielających informacji prawnych oraz porad prawnych i obywatelskich.

4. Doradca zobowiązany jest ujawnić osobie korzystającej z informacji prawnych oraz porad prawnych i obywatelskich następujące kompetencje:

4.1. posiadane wykształcenie,

4.2. zdobyte kwalifikacje zawodowe,

4.3. posiadanie lub brak wykształcenia prawniczego,

4.4. posiadanie lub brak zawodowych uprawnień prawniczych,

4.5. Przeszkolenie przez Fundację w zakresie udzielania informacji prawnych oraz porad prawnych i obywatelskich.

§ 13. Przeszkolenie doradców udzielających informacji prawnych oraz porad prawnych i obywatelskich

1. Informacje prawne czyli dostarczanie zgłaszającym się podmiotom informacji o regulacjach prawnych odnoszących się do ich sytuacji mogą być udzielane przez osoby przeszkolone przez Fundację w danym zakresie.

2. Przedmiotem przeszkolenia nie jest wiedza wykształcona i zawodowa doradców, ale odpowiednie umiejętności interpersonalne oraz stały system podnoszenia kwalifikacji i uzupełniania kompetencji¹²;

3. Celem przeszkolenia doradców udzielających informacji prawnych oraz porad prawnych i obywatelskich jest ich udzielanie przez osoby kompetentne w zakresie udzielania porad i przygotowane merytorycznie w sposób umożliwiający opracowanie i przekazanie zgłaszającym się osobom rzetelnych, skonkretyzowanych i zindywidualizowanych zestawów informacji odnoszących się do przedstawionego przez nie problemu prawnego oraz, w razie potrzeby, pomocy w jego rozwiązaniu.

4. Niezależnie od posiadanego wykształcenia wszystkie osoby zatrudnione w systemie PpiO (prawnicy jak i nie--prawnicy) winny obowiązkowo odbyć szkolenie w zakresie sposobu udzielania i dokumentowania porad, w tym umiejętności psychologicznych (np. praca z trudnym klientem) oraz podlegać systemowi kontroli jakości pracy (superwizja, kontrola przełożonej/ego, kontrola poprawności porad). Wskazane są także okresowe szkolenia, wewnętrzne lub zewnętrzne z poszczególnych dziedzin prawa, umożliwiające stałe aktualizowanie informacji i doskonalenie zawodowe.¹³

¹¹ ZBPO, System nieodpłatnego poradnictwa prawnego i obywatelskiego w Polsce, Warszawa 2013, Str. 54.

¹² ZBPO, System nieodpłatnego poradnictwa prawnego i obywatelskiego w Polsce, Warszawa 2013, Str. 12.

¹³ ZBPO, System nieodpłatnego poradnictwa prawnego i obywatelskiego w Polsce, Warszawa 2013, Str. 54.

5. Każda z osób zatrudnionych w ramach systemu udzielania informacji prawnych oraz porad prawnych i obywatelskich powinna:

1. posiadać umiejętności interpersonalne, kluczowe w tzw. Helping professions (np. umiejętności komunikacyjne, negocjacyjne, rozwiązywania konfliktu, nawiązywania kontaktu)
2. posiadać znajomość metod i technik stosowanych przy rozwiązywaniu szczególnych i skomplikowanych problemów,
3. stale podnosić swoje kwalifikacje.

§ 14. Metody i sposoby udzielania informacji prawnych oraz porad prawnych i obywatelskich przez doradców obywatelskich

1. Brak różnicowania metod udzielania informacji i porad prawnych/ obywatelskich, które powinny być dostępne wszystkimi możliwymi kanałami, z uwzględnieniem wykorzystania nowoczesnych technologii, poza tradycyjną drogą kontaktu osobistego, telefonicznego czy listownego, przewiduje się możliwość świadczenia informacji i porad drogą elektroniczną.¹⁴
2. Nie ma potrzeby różnicowania metod udzielania informacji i porad prawnych/ obywatelskich. Zarówno w udzielaniu informacji, jak i porad powinno się stosować różnorodne sposoby ich przekazywania.
3. Ewentualne ograniczenia powinny dotyczyć co najwyżej przedmiotu sprawy – dziedziny prawa, której dotyczy.
4. Istotne są jednorodne standardy dla udzielających porad, które pozwolą na wysoką jakość poradnictwa.¹⁵
5. Informacja prawna i obywatelska powinna być prowadzona wszelkimi dostępnymi kanałami informacji, co wpływa na jej powszechną dostępność w przypadku różnorodnych grup odbiorców.

Porada prawna, jako forma zindywidualizowana, ze względu na wyższy stopień skomplikowania spraw oraz ich specjalizację, ze względu na jakość wymaga ograniczonych metod ich udostępniania: porady udzielanej osobiście (przy dopuszczeniu w uzasadnionych wypadkach innych sposobów).

Informacja prawna i obywatelska powinna być prowadzona wszelkimi dostępnymi kanałami informacji, co wpływa na jej powszechną dostępność w przypadku zróżnicowanych grup odbiorców.

Porada prawna, jako forma zindywidualizowana, ze względu na wyższy stopień skomplikowania spraw oraz ich specjalizację, ze względu na jakość wymaga ograniczonych metod ich udostępniania: porady udzielanej osobiście oraz w formie pisemnej, co pozwala na kompleksową weryfikację porady na każdym etapie postępowania.

6. Metody udzielania porad przez Fundację:

¹⁴ ZBPO, System nieodpłatnego poradnictwa prawnego i obywatelskiego w Polsce, Warszawa 2013, Str. 12.

¹⁵ ZBPO, System nieodpłatnego poradnictwa prawnego i obywatelskiego w Polsce, Warszawa 2013, Str. 56.

- 6.1. Porada prawna – udzielana wyłącznie osobiście w punktach porad – zawsze w formie pisemnej (papierowo)
- 6.2. Informacja/ Porada udzielana osobiście: w punktach porad oraz mobilnie
- 6.3. Informacja/ Porada udzielana przez Internet (drogą mailową)
- 6.4. Informacja/ Porada udzielana przez Internet (przez stronę internetową)
- 6.5. Informacja/ Porada udzielana listownie
- 6. 6. Informacja prawna/ obywatelska: Broszury o charakterze informacyjnym (papierowe)

§ 15. Nieodpłatne udzielanie informacji prawnych oraz porad prawnych i obywatelskich przy wykorzystaniu nowych technologii

1. Metody świadczenia nieodpłatnego poradnictwa prawnego i obywatelskiego przy wykorzystaniu nowych technologii to: infolinie telefoniczne, formularze na stronach internetowych, elektroniczne repozytoria wzorów pism, interaktywne mapy poradnictwa, aplikacje stosowane w urządzeniach mobilnych: smartfonach czy tabletach, repozytoria wzorów pism z elementami sztucznej inteligencji (dostosowujące wzór pisma do okoliczności sprawy na podstawie wywiadu przeprowadzonego z użytkownikiem), aplikacje umożliwiające sprecyzowanie problemu prawnego, a następnie wygenerowanie pisma odpowiadającego problemowi prawnemu czy też systemy Online Dispute Resolution (w tym zautomatyzowane systemy wspierające negocjacje).

2. Skutki stosowania nowych technologii w nieodpłatnym poradnictwie prawnym i obywatelskim

- 2.1. prowadzi do zmniejszenia kosztów świadczenia tej pomocy, zwłaszcza osobowych i lokalowych,
- 2.2. potencjalnie zwiększa dostęp do informacji i pomocy prawnej eliminując konieczność fizycznego przemieszczania się zainteresowanych osób do miejsca, w którym pomoc prawna jest świadczona,
- 2.3. prowadzi do standaryzacji świadczeń prawnych, co z kolei ułatwia prowadzenia oceny ich jakości,
- 2.4. prowadzi do dekompozycji świadczeń prawnych na elementy składowe, co ułatwia osobie zainteresowanej wybór tych świadczeń, które są jej rzeczywiście potrzebne.¹⁶

3. Skutki stosowania nowych technologii w zakresie świadczenia pomocy prawnej:

- 3.1. stosowanie nowych technologii może obniżać koszty funkcjonowania systemu,
- 3.2. stosowanie nowych technologii sprzyja efektywnemu zarządzaniu informacją w systemie, ewidencjonowaniu spraw i czynności, przekazywaniu wiedzy pomiędzy podmiotami funkcjonującymi w systemie, prowadzeniu monitoringu, kontroli, ewaluacji,
- 3.3. stosowanie nowych technologii pozwala na zwiększenie dostępności informacji prawnej i porad prawnych, przy założeniu „kompetencji cyfrowej” zainteresowanych osób,

¹⁶ Por. W zakresie czterech przytoczonych tez: C. Johnson, Leveraging Technology to Deliver Legal Services, Harvard Journal of Law and Technology, Vol. 23, 2009, 259--283.

3.4. stosowanie nowych technologii pozwala na standaryzację świadczenia pomocy prawnej, w szczególności w zakresie udostępnianych wzorów pism, w skali całego systemu.¹⁷

§ 16. Formy stosowania technologii w udzielaniu informacji prawnych oraz porad prawnych i obywatelskich

1. infolinie telefoniczne,
2. formularze zapytań na stronach internetowych,
3. elektroniczne repozytoria wzorów pism,
4. interaktywne mapy poradnictwa,
5. aplikacje (o różnym stopniu zaawansowania) zapewniające informację prawną stosowane w urządzeniach mobilnych: smartfonach, tabletach,
6. repozytoria wzorów pism z elementami sztucznej inteligencji: dostosowujące wzór pisma do okoliczności sprawy na podstawie wywiadu przeprowadzonego z użytkownikiem,
7. aplikacje umożliwiające sprecyzowanie problemu prawnego, a następnie wygenerowanie pisma odpowiadającego problemowi prawnemu (takim systemem wykorzystywanym przed podmioty świadczące poradnictwo prawne jest na przykład amerykański program A2J Author)¹⁸ systemy Online Dispute Resolution, w tym zautomatyzowane systemy wspierające negocjacje, np. W sporach rodzinnych, rozwodowych, a także prawnicze systemy ekspertowe odnoszące się do danej gałęzi prawa.¹⁹

§ 17. Finansowanie udzielania nieodpłatnych informacji prawnych oraz porad prawnych i obywatelskich

1. Podstawowym źródłem finansowania poradnictwa prawnego i obywatelskiego nie muszą być środki publiczne.

2. Fundacja pragnie przeciwdziałać paradoksom polityki państwa, które zakłada że powszechne i nieodpłatne udzielanie informacji prawnych oraz porad prawnych i obywatelskich skutkuje niemożliwością ekonomicznego zaspokojenia w/w potrzeb.

2.1. Z jednej strony Państwo jest zobowiązane ustawowo troszczyć się o obywateli, którzy nie potrafią lub nie są w stanie samodzielnie korzystać z przysługujących im uprawnień.

2.2. Z drugiej strony ogrom potrzeb obywateli w korzystaniu z nieodpłatnych informacji prawnych oraz porad prawnych i obywatelskich stawia państwo w obliczu faktycznej niemożliwości sprostania w/w obowiązkom ustawowym.

17 ZBPO, System nieodpłatnego poradnictwa prawnego i obywatelskiego w Polsce, Warszawa 2013, Str. 62.

18 <http://www.kentlaw.iit.edu/institutes--centers/center--for--access--to--justice--and--technology/a2j--author> (dostęp 13.02.2013).

19 Tytułem przykładu należy wymienić australijski program Family_Winner opracowany przez Emilę Bellucci i Johna Zeleznikowa, Developing negotiation decision support systems that support mediators: A case study of the Family_Winner system, Artificial Intelligence and Law 13, 2005, 233--271.

2. Ponieważ państwo zawsze działa w sytuacji niedostatku środków finansowych, alokując zasoby na cele poradnictwa prawnego i obywatelskiego może ono określać priorytety, gdzie w przestrzeni społecznej i w ujęciu terytorialnym usługi w tym zakresie są najpotrzebniejsze;
3. Przyjęcie zasady powszechności poradnictwa prawnego i obywatelskiego eliminuje nie tylko potencjalne koszty weryfikacji kryteriów dostępu, w szczególności weryfikacji kryterium ubóstwa, ale także zjawisko wyłudzeń świadczeń nienależnych wraz z kosztami jego zwalczania;
4. Potrzeby w zakresie poradnictwa prawnego i obywatelskiego są większe wśród osób o relatywnie niższym statusie społecznym;
5. Dostępne badania, dane sprawozdawcze oraz obserwacje potoczne nie dowodzą, ażeby bezpłatne poradnictwo prawne i obywatelskie było „przechwytywane” przez osoby o relatywnie wyższym statusie społecznym, te zdają się preferować usługi oferowane przez firmy komercyjne;²⁰
6. Rynek poradnictwa prawnego i obywatelskiego uległ samoistnej segmentacji: organizacje świadczące poradnictwo prawne i obywatelskie nieodpłatnie oraz firmy udzielające usług prawnych odpłatnie obsługują popyt generowany przez inne kategorie społeczne.

§ 18. Powszechny dostęp do nieodpłatnej pomocy prawnej oraz poradnictwa obywatelskiego

1. Zgodnie z przyjętą zasadą powszechnej dostępności pomocy, Fundacja świadczy, poprzez swoich świadczeniodawców, nieodpłatną pomoc prawną wszystkim osobom fizycznym, zwanym dalej osobami uprawnionymi, a zatem nie tylko osobom, spełniającym kryteria ubóstwa, określone w art.4 ust.1 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, dla poradnictwa finansowanego ze środków publicznych:

- 1) którym w okresie 12 miesięcy poprzedzających zwrócenie się o udzielenie nieodpłatnej pomocy prawnej zostało przyznane świadczenie z pomocy społecznej na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769) i wobec których w tym okresie nie wydano decyzji o zwrocie nienależnie pobranego świadczenia lub
- 2) które posiadają ważną Kartę Dużej Rodziny, o której mowa w ustawie z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2017 r. poz. 1832), lub
- 3) które uzyskały zaświadczenie, o którym mowa w ustawie z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatanach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1255 oraz z 2017 r. poz. 456 i 1386), lub
- 4) które posiadają ważną legitymację weterana albo legitymację weterana poszkodowanego, o których mowa w ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r. o weteranach działań poza granicami państwa (Dz. U. poz. 1203 oraz z 2017 r. poz. 60), lub
- 5) które nie ukończyły 26 lat, lub
- 6) które ukończyły 65 lat, lub

²⁰ Doświadczenia i dane ZBPO związane z udziałem w poradnictwie prawników oraz osób nieposiadających wykształcenia prawniczego; M. Dudkiewicz, G. Makowski, E. Rekosz, P. Zimolzak: Wyniki badania podmiotów udzielających porad prawnych i obywatelskich. Raport cząstkowy. ISP 2012, s. 77--87.

7) które w wyniku wystąpienia klęski żywiołowej, katastrofy naturalnej lub awarii technicznej znalazły się w sytuacji zagrożenia lub poniosła straty, lub

8) które są w ciąży.

§ 19. Powszechny dostęp do korzystania z edukacji prawnej

1. Zgodnie z art.14 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej i edukacji prawnej oraz Statutem Fundacji, każdy ma prawo do korzystania ze świadczonej przez Fundację Arystoteles za pośrednictwem swoich świadczeniodawców, edukacji prawnej w celu zwiększenia swojej świadomości prawnej, w tym w szczególności skorzystania z wiedzy o:

- 1.1. możliwościach dostępu do nieodpłatnej pomocy prawnej;
- 1.2. prawach i obowiązkach obywatelskich;
- 1.3. działalności krajowych i międzynarodowych organów ochrony prawnej;
- 1.4. mediacji oraz sposobach pozasądowego rozwiązywania sporów;
- 1.5. możliwościach udziału obywateli w konsultacjach publicznych oraz w procesie stanowienia prawa.

§ 20. Dokumentowanie uprawnień osób do nieodpłatnej pomocy prawnej

1. Nieodpłatna pomoc prawna i nieodpłatne poradnictwo obywatelskie przysługują każdej osobie, spełniającej ustawowe kryteria ubóstwa do skorzystania z uprawnień, a zatem takiej:

- 2.1. która w okresie 12 miesięcy poprzedzających zwrócenie się o udzielenie nieodpłatnej pomocy prawnej otrzymała świadczenie z pomocy społecznej na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769) i wobec której w tym okresie nie wydano decyzji o zwrocie nienależnie pobranego świadczenia lub ust. 1 pkt 1 wykazuje uprawnienie do nieodpłatnej pomocy prawnej przez przedłożenie oryginału albo odpisu decyzji o przyznaniu świadczenia z pomocy społecznej lub zaświadczenia o udzieleniu świadczenia, o którym mowa w art. 106 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej; osoba uprawniona, przed uzyskaniem nieodpłatnej pomocy prawnej składa pisemne oświadczenie, że nie wydano wobec niej decyzji o zwrocie nienależnie pobranego świadczenia;
- 2.2. która posiada ważną Kartę Dużej Rodziny, o której mowa w ustawie z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2017 r. poz. 1832) – wykazuje w/w prawo przez przedłożenie ważnej Karty Dużej Rodziny, o której mowa w ustawie z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny;
- 2.3. która uzyskała zaświadczenie, o którym mowa w ustawie z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatanach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1255 oraz z 2017 r. poz. 456 i 1386) – wykazuje uprawnienie przez przedłożenie zaświadczenia, o którym mowa w ustawie z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatanach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego;
- 2.4. która posiada ważną legitymację weterana albo legitymację weterana poszkodowanego, o których mowa w ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r. o weteranach działań poza granicami państwa (Dz. U. poz. 1203 oraz z 2017 r. poz. 60) – wykazuje uprawnienie przez przedłożenie ważnej legitymacji weterana

albo legitymacji weterana poszkodowanego, o których mowa w ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r. o weteranach działań poza granicami państwa;

2.5. która nie ukończyła 26 lat – wykazuje uprawnienie przez przedłożenie dokumentu stwierdzającego tożsamość;

2.6. która ukończyła 65 lat – wykazuje uprawnienie przez przedłożenie dokumentu stwierdzającego tożsamość;

2.7. która w wyniku wystąpienia klęski żywiołowej, katastrofy naturalnej lub awarii technicznej znalazła się w sytuacji zagrożenia lub poniosła straty – wykazuje przez złożenie oświadczenia, że zachodzi co najmniej jedna z okoliczności wymienionych w tym przepisie;

2.8. która jest w ciąży - wykazuje przez przedłożenie dokumentu potwierdzającego ciążę; nieodpłatna pomoc prawna dla kobiety w ciąży jest udzielana w zakresie związanym z ciążą i urodzeniem dziecka, w szczególności praw rodzicielskich i uprawnień pracowniczych,

a także każdej innej osobie, która przebywa aktualnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i złoży w jakiegokolwiek formie oświadczenie wolontariuszowi, iż nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej bez uszczerbku dla swoich finansów.

2. W/w osobie uprawnionej z którejkolwiek z w/w przyczyn (1 do 8), a wymagającej niezwłocznego uzyskania nieodpłatnej pomocy prawnej w przypadku sytuacji kryzysowej lub zdarzenia losowego, nieodpłatna pomoc prawna jest udzielana na podstawie pisemnego oświadczenia „Oświadczenie osoby uprawnionej będącej w sytuacji kryzysowej lub poddanej zdarzeniu losowemu” o treści:

„Jestem osobą uprawnioną do uzyskania nieodpłatnej pomocy prawnej na podstawie ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej (Dz. U. 2015 poz. 1255, t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2030) jako spełniającej jeden z poniższych kryteriów:

art.4 ust.1 pkt 1 cyt. ustawy, której w okresie 12 miesięcy poprzedzających zwrócenie się o udzielenie nieodpłatnej pomocy prawnej zostało przyznane świadczenie z pomocy społecznej na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769) i wobec której w tym okresie nie wydano decyzji o zwrocie nienależnie pobranego świadczenia lub

art.4 ust.1 pkt 2 cyt. ustawy, która posiada ważną Kartę Dużej Rodziny, o której mowa w ustawie z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2017 r. poz. 1832), lub

art.4 ust.1 pkt 3 cyt. ustawy, która uzyskała zaświadczenie, o którym mowa w ustawie z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1255 oraz z 2017 r. poz. 456 i 1386), lub

art.4 ust.1 pkt 4 cyt. Ustawy, która posiada ważną legitymację weterana albo legitymację weterana poszkodowanego, o których mowa w ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r. o weteranach działań poza granicami państwa (Dz. U. poz. 1203 oraz z 2017 r. poz. 60), lub

art.4 ust.1 pkt 5 cyt. Ustawy, która nie ukończyła 26 lat, lub

art.4 ust.1 pkt 6 cyt. Ustawy, która ukończyła 65 lat, lub

art.4 ust.1 pkt 7 cyt. Ustawy, która w wyniku wystąpienia klęski żywiołowej, katastrofy naturalnej lub awarii technicznej znalazła się w sytuacji zagrożenia lub poniosła straty, lub

art.4 ust.1 pkt 8 cyt. ustawy, która jest w ciąży,

lecz z uwagi na sytuację kryzysową lub zdarzenie losowe nie jest w stanie przedstawić dokumentów wymienionych w art.4 ust. 2 pkt 1–5 i 7 cyt. ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej (Dz. U. 2015 poz. 1255, t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2030).

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”

3. Wzór w/w oświadczenia określa Załącznik nr 1 do Regulaminu „Oświadczenie osoby uprawnionej będącej w sytuacji kryzysowej lub poddanej zdarzeniowi losowemu”.

§ 21. Umowa Fundacji ze świadczeniodawcą o świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej i edukacji prawnej

1. Świadczeniodawca udziela nieodpłatnej pomocy prawnej osobie uprawnionej na podstawie pisemnej umowy z Fundacją o świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej.

2. Wzór umowy świadczeniodawcy z Fundacją o świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej lub edukacji prawnej stanowi Załącznik nr 1 do niniejszego „Regulaminu” pod tytułem „Umowa Fundacji z świadczeniodawcą o świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej i edukacji prawnej”.

3. Umowa świadczeniodawcy z Fundacją o świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej na rzecz uprawnionych zawiera w szczególności:

3.1. wskazanie miejsca, czasu i sposobu (techniki) udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej;

3.2. określenie odpłatności (nieodpłatności lub wynagrodzenia) za udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej;

3.3. określenie sposobu korzystania z lokalu, w którym będzie usytuowany punkt nieodpłatnej pomocy prawnej;

3.4. wskazanie niezbędnych urządzeń technicznych, w tym zapewniających dostęp do bazy aktów prawnych umożliwiający udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej;

3.5. zasady zapewniania dostępu do bazy aktów prawnych umożliwiającego udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej;

3.6. zasady zapewniania przez świadczeniodawcę zastępstwa w przypadku, gdy nie będzie on w stanie osobiście udzielać nieodpłatnej pomocy prawnej;

3.7. zasady rozwiązywania umowy.

4. Do umów zawieranych między Fundacją a świadczeniodawcą w zakresie nieuregulowanym umową o świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej i edukacji prawnej stosuje się przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny, w szczególności przepisy dotyczące umowy zlecenia lub umowy o dzieło.

5. Przed udzieleniem nieodpłatnej pomocy prawnej świadczeniodawca może zażądać od osoby uprawnionej okazania dokumentu stwierdzającego tożsamość.

6. Na żądanie świadczeniodawcy Fundacja jest zobowiązana potwierdzić na piśmie treść umowy, a także wydać pisemne zaświadczenie o wykonaniu świadczeń przez wolontariusza, w tym o zakresie wykonywanych świadczeń.

7. Na prośbę świadczeniodawcy Fundacja może przedłożyć pisemną opinię o wykonaniu świadczeń przez Świadczeniodawcę.

8. Świadczeniodawca może z ważnych powodów odmówić udzielenia nieodpłatnej pomocy prawnej, informując osobę uprawnioną o innych punktach nieodpłatnej pomocy prawnej.

§ 22. Świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej i edukacji prawnej przez wolontariusza

1. Fundacja może świadczyć nieodpłatną pomoc prawną, edukację prawną i poradnictwo obywatelskie na rzecz potrzebujących z pomocą wolontariusza na podstawie umowy o wolontariat; Wolontariusz oświadcza w umowie, iż:

1.1. Fundacja poinformowała wolontariusza o ryzyku dla zdrowia i bezpieczeństwa związanym z wykonywanymi świadczeniami oraz o zasadach ochrony przed zagrożeniami;

1.2. Fundacja zapewniła wolontariuszowi, na dotyczących pracowników zasadach określonych w odrębnych przepisach, bezpiecznych i higienicznych warunków wykonywania przez niego świadczeń, w tym – w zależności od rodzaju świadczeń i zagrożeń związanych z ich wykonywaniem – odpowiednich środków ochrony indywidualnej;

1.3. rezygnuje z pokrywania przez Fundację, na dotyczących pracowników zasadach określonych w odrębnych przepisach, kosztów podróży służbowych i diet,

1.4. rezygnuje z pokrywania przez Fundację, na dotyczących pracowników zasadach określonych w odrębnych przepisach, także innych niezbędnych kosztów ponoszone przez wolontariusza, związanych z wykonywaniem świadczeń nieodpłatnej pomocy prawnej i edukacji prawnej w imieniu Fundacji na rzecz uprawnionych,

1.5. rezygnuje z pokrywania przez Fundację kosztów szkoleń wolontariuszy w zakresie wykonywanych przez nich świadczeń określonych w w/w umowie,

1.6.. rezygnuje z pokrywania przez Fundację świadczeń zdrowotnych na zasadach przewidzianych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,

1.7. rezygnuje z pokrywania przez Fundację zaopatrzenia z tytułu wypadku przy wykonywaniu świadczeń nieodpłatnej pomocy prawnej i edukacji prawnej na rzecz uprawnionych, o których mowa w art. 42 takiej ustawy na podstawie odrębnych przepisów,

1.8. rezygnuje z pokrywania przez Fundację ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków.

1.9. Fundacja nie deleguje wolontariusza do wykonywania świadczeń na terytorium innego państwa,

1.10. rezygnuje z pokrywania przez Fundację ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej, w zakresie wykonywanych świadczeń.

1.11. został poinformowany przez Fundację o przysługujących mu prawach i ciążących obowiązkach oraz zapewniono mu dostępność tych informacji.

2. Wolontariusz udziela nieodpłatnej pomocy prawnej i edukacji prawnej osobie uprawnionej na podstawie pisemnej umowy z Fundacją o świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej, edukacji prawnej i poradnictwa obywatelskiego.
3. Wzór umowy Wolontariusza z Fundacją o świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej lub edukacji prawnej stanowi Załącznik nr 1 do niniejszego „Regulaminu” pod tytułem „Umowa Fundacji z Wolontariuszem o świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej i edukacji prawnej”.
4. Wolontariusze mogą ubiegać się w Fundacji Arystoteles o stypendium socjalne dla uzdolnionej młodzieży na podstawie Regulaminu Fundacji nr 1 z dnia 10.10.2017 r. o funduszu stypendiów socjalnych dla uzdolnionej młodzieży.
5. Wolontariusze mogą ubiegać się w Fundacji Arystoteles o pomoc społeczną na podstawie Regulaminu Fundacji nr 2 z dnia 10.10.2017 r. o pomocy społecznej.

§ 23. Świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej i edukacji prawnej przez wolontariusza kontraktowego

1. Fundacja może świadczyć nieodpłatną pomoc prawną, edukację prawną i poradnictwo obywatelskie na rzecz potrzebujących z pomocą wolontariusza kontraktowego na podstawie umowy o wolontariat kontraktowy; Wolontariusz kontraktowy oświadcza w umowie, iż:
 - 1.1. Fundacja poinformowała wolontariusza kontraktowego o ryzyku dla zdrowia i bezpieczeństwa związanym z wykonywanymi świadczeniami oraz o zasadach ochrony przed zagrożeniami;
 - 1.2. Fundacja zapewniła wolontariuszowi kontraktowemu, na dotyczących pracowników zasadach określonych w odrębnych przepisach, bezpieczne i higieniczne warunki wykonywania przez niego świadczeń, w tym – w zależności od rodzaju świadczeń i zagrożeń związanych z ich wykonywaniem – odpowiednie środki ochrony indywidualnej;
 - 1.3. Fundacja zobowiązała się wobec wolontariusza kontraktowego do pokrywania, na dotyczących pracowników zasadach określonych w odrębnych przepisach, kosztów podróży służbowych i diet.
 - 1.4. Fundacja zobowiązała się wobec wolontariusza kontraktowego do pokrywania, na dotyczących pracowników zasadach określonych w odrębnych przepisach, także inne niezbędne koszty ponoszone przez wolontariusza, związane z wykonywaniem świadczeń na rzecz korzystającego.
 - 1.5. Fundacja zobowiązała się wobec wolontariusza kontraktowego do pokrywania kosztów szkoleń wolontariuszy w zakresie wykonywanych przez nich świadczeń określonych w w/w porozumieniu.
 - 1.6. Fundacja zobowiązała się wobec wolontariusza kontraktowego do świadczeń zdrowotnych na zasadach przewidzianych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.
 - 1.8. Fundacja zobowiązała się wobec wolontariusza kontraktowego do zaopatrzenia z tytułu wypadku przy wykonywaniu świadczeń, o których mowa w art. 42, na podstawie odrębnych przepisów, z zastrzeżeniem ust. 3.
 - 1.9. Fundacja zobowiązała się wobec wolontariusza kontraktowego do ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków.

1.10. Jeżeli porozumienie zawarte między korzystającym a wolontariuszem kontraktowym dotyczy delegowania wolontariusza do wykonywania świadczeń na terytorium innego państwa, na obszarze którego trwa konflikt zbrojny, wystąpiła klęska żywiołowa lub katastrofa naturalna, Fundacja zobowiązała się wobec wolontariusza kontraktowego do zapewnienia ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków oraz ubezpieczenia kosztów leczenia podczas pobytu za granicą, jeżeli kosztów tych nie pokrywa się z innego tytułu, w szczególności na podstawie przepisów o koordynacji, w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 581, z późn. zm.). Przepisu ust. 2 i 3 nie stosuje się.

1.11. Jeżeli delegowanie wolontariusza do wykonywania świadczeń na terytorium innego państwa ma miejsce w warunkach innych niż wskazane w ust. 4, Fundacja zobowiązała się wobec wolontariusza kontraktowego do ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków oraz ubezpieczenia kosztów leczenia podczas pobytu za granicą, jeżeli kosztów tych nie pokrywa się z innego tytułu, w szczególności na podstawie przepisów o koordynacji, w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Przepisu ust. 2 nie stosuje się.

1.12. Fundacja zobowiązała się wobec wolontariusza kontraktowego do ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej, w zakresie wykonywanych świadczeń.

1.13. Fundacja zobowiązała się wobec wolontariusza kontraktowego do poinformowania o przysługujących mu prawach i ciążących obowiązkach oraz zapewnić dostępność tych informacji.

1.14. Jeżeli porozumienie zawarte między Fundacją, o którym mowa w art. 42 ust. 1 pkt 2 i 3, a wolontariuszem dotyczy wydelegowania wolontariusza w celu wykonywania przez niego świadczeń na terytorium innego państwa, na podstawie umowy międzynarodowej wiążącej Rzeczpospolitą Polską, wolontariuszowi przysługuje prawo do świadczeń i pokrycia kosztów ogólnie przyjętych w stosunkach danego rodzaju, chyba że umowy międzynarodowe stanowią inaczej.

2. Wolontariusz kontraktowy udziela nieodpłatnej pomocy prawnej i edukacji prawnej osobie uprawnionej na podstawie pisemnej umowy z Fundacją o świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej i edukacji prawnej.

3. Wzór umowy Wolontariusza kontraktowego z Fundacją o świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej lub edukacji prawnej stanowi Załącznik nr 1 do niniejszego „Regulaminu” pod tytułem „Umowa Fundacji z Wolontariuszem kontraktowym o świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej i edukacji prawnej”.

4. Wolontariusze kontraktowi mogą ubiegać się w Fundacji Arystoteles o stypendium socjalne dla uzdolnionej młodzieży na podstawie Regulaminu Fundacji nr 1 z dnia 10.10.2017 r. o funduszu stypendiów socjalnych dla uzdolnionej młodzieży.

5. Wolontariusze kontraktowi mogą ubiegać się w Fundacji Arystoteles o pomoc społeczną na podstawie Regulaminu Fundacji nr 2 z dnia 10.10.2017 r. o pomocy społecznej.

§ 24. Klasyfikacja księgowa (a zatem podatkowa) świadczeń wolontariuszy i obowiązków Fundacji względem wolontariuszy świadczących w imieniu Fundacji nieodpłatną pomoc prawną i w zakresie edukacji prawnej

1. Wartość świadczenia wolontariusza (lub wolontariusza kontraktowego) nie stanowi darowizny na rzecz Fundacji w rozumieniu przepisów Kodeksu cywilnego oraz przepisów podatkowych.
2. Wydatki ponoszone przez Fundację na wolontariusza (lub wolontariusza kontraktowego) stanowią koszty prowadzenia działalności statutowej Fundacji, w tym:
 - 2.1. wydatki na informowanie wolontariusza (lub wolontariusza kontraktowego) o ryzyku dla zdrowia i bezpieczeństwa związanym z wykonywanymi świadczeniami oraz o zasadach ochrony przed zagrożeniami;
 - 2.2. wydatki na zapewnienie wolontariuszowi (lub wolontariuszowi kontraktowemu), na dotyczących pracowników zasadach określonych w odrębnych przepisach, bezpiecznych i higienicznych warunków wykonywania przez niego świadczeń, w tym – w zależności od rodzaju świadczeń i zagrożeń związanych z ich wykonywaniem – odpowiednie środki ochrony indywidualnej;
 - 2.3. wydatki na pokrywanie wolontariuszowi (lub wolontariuszowi kontraktowemu), na dotyczących pracowników zasadach określonych w odrębnych przepisach, koszty podróży służbowych i diet, hotelowych, noclegowych, ubraniowych itp.
 - 2.4. wydatki na koszty szkolenia wolontariusza (lub wolontariusza kontraktowego), w zakresie wykonywanych przez niego świadczeń określonych w umowie z Fundacją.
 - 2.5. wydatki na ubezpieczenie wolontariusza (lub wolontariusza kontraktowego), który wykonuje świadczenia przez okres nie dłuższy niż 30 dni, od następstw nieszczęśliwych wypadków.
 - 2.6. wydatki na ubezpieczenie wolontariusza lub wolontariusza kontraktowego) od odpowiedzialności cywilnej, w zakresie wykonywanych świadczeń.

§ 25. Świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej i edukacji prawnej przez absolwenta prawa

1. Nieodpłatnej pomocy prawnej w punktach nieodpłatnej pomocy prawnej powierzonych do prowadzenia przez Fundację, oprócz adwokata lub radcy prawnego może udzielać także wolontariusz będący absolwentem prawa czyli osoba, która:
 - 1.1. ukończyła wyższe studia prawnicze i uzyskała tytuł magistra lub zagraniczne studia prawnicze uznane w Rzeczypospolitej Polskiej,
 - 1.2. posiada co najmniej trzyletnie doświadczenie w wykonywaniu wymagających wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związanych ze świadczeniem pomocy prawnej,
 - 1.3. korzysta z pełni praw publicznych oraz ma pełną zdolność do czynności prawnych,
 - 1.4. nie była karana za umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe.

2. W przypadku świadczenia nieodpłatnej pomocy prawnej przez świadczeniodawcę będącego absolwentem prawa, osoba uprawniona do skorzystania ze świadczeń, przed uzyskaniem nieodpłatnej pomocy prawnej składa pisemne oświadczenie:

„Jako osoba korzystająca z nieodpłatnej pomocy prawnej świadczonej przez Fundację Arystoteles jestem świadoma uzyskania nieodpłatnej pomocy prawnej od absolwenta prawa niebędącego adwokatem, radcą prawnym, doradcą podatkowym czy rzecznikiem patentowym.”

3. Do oświadczenia w/w Fundacji stosuje się odpowiednio obowiązki dokumentowania w/w oświadczeń o prawie do pomocy.

2. Absolwent prawa (podobnie jak wolontariusz kontraktowy) udziela nieodpłatnej pomocy prawnej i edukacji prawnej osobie uprawnionej na podstawie pisemnej umowy z Fundacją o świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej i edukacji prawnej.

3. Wzór umowy Absolwenta prawa z Fundacją o świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej lub edukacji prawnej stanowi Załącznik nr 1 do niniejszego „Regulaminu” pod tytułem „Umowa Fundacji z Absolwentem prawa o świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej i edukacji prawnej”.

4. Absolwenci prawa mogą ubiegać się w Fundacji Arystoteles o stypendium socjalne dla uzdolnionej młodzieży na podstawie Regulaminu Fundacji nr 1 z dnia 10.10.2017 r. o funduszu stypendiów socjalnych dla uzdolnionej młodzieży.

5. Absolwenci prawa mogą ubiegać się w Fundacji Arystoteles o pomoc społeczną na podstawie Regulaminu Fundacji nr 2 z dnia 10.10.2017 r. o pomocy społecznej.

§ 26. świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej i edukacji prawnej przez doradcę podatkowego

1. Nieodpłatnej pomocy prawnej osobom uprawnionym w punktach nieodpłatnej pomocy prawnej powierzonych do prowadzenia przez Fundację, oprócz adwokata lub radcy prawnego może udzielać także wolontariusz będący doradcą podatkowym – w zakresie prawa podatkowego, z wyłączeniem spraw podatkowych związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej.

2. Doradca podatkowy (podobnie jak wolontariusz kontraktowy) udziela nieodpłatnej pomocy prawnej i edukacji prawnej osobie uprawnionej na podstawie pisemnej umowy z Fundacją o świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej i edukacji prawnej.

3. Wzór umowy doradcy podatkowego z Fundacją o świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej lub edukacji prawnej stanowi Załącznik nr 1 do niniejszego „Regulaminu” pod tytułem „Umowa Fundacji z Absolwentem prawa o świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej i edukacji prawnej”.

4. Aplikanci doradców podatkowych mogą ubiegać się w Fundacji Arystoteles o stypendium socjalne dla uzdolnionej młodzieży na podstawie Regulaminu Fundacji nr 1 z dnia 10.10.2017 r. o funduszu stypendiów socjalnych dla uzdolnionej młodzieży.

5. Doradcy podatkowi, aplikanci doradców podatkowych mogą ubiegać się w Fundacji Arystoteles o pomoc społeczną na podstawie Regulaminu Fundacji nr 2 z dnia 10.10.2017 r. o pomocy społecznej.

§ 27. świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej i edukacji prawnej przez rzecznika patentowego

1. Nieodpłatnej pomocy prawnej osobom uprawnionym w punktach nieodpłatnej pomocy prawnej powierzonych do prowadzenia przez Fundację, oprócz adwokata lub radcy prawnego może udzielać także wolontariusz będący rzecznikiem patentowym – w zakresie prawa patentowego.
2. Rzecznik patentowy (podobnie jak wolontariusz kontraktowy) udziela nieodpłatnej pomocy prawnej i edukacji prawnej osobie uprawnionej na podstawie pisemnej umowy z Fundacją o świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej i edukacji prawnej.
3. Wzór umowy rzecznika patentowego z Fundacją o świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej lub edukacji prawnej stanowi Załącznik nr 1 do niniejszego „Regulaminu” pod tytułem „Umowa Fundacji z Absolwentem prawa o świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej i edukacji prawnej”.
4. Aplikanci rzeczników patentowych mogą ubiegać się w Fundacji Arystoteles o stypendium socjalne dla uzdolnionej młodzieży na podstawie Regulaminu Fundacji nr 1 z dnia 10.10.2017 r. o funduszu stypendiów socjalnych dla uzdolnionej młodzieży.
5. Rzecznicy patentowi, aplikanci rzeczników patentowych mogą ubiegać się w Fundacji Arystoteles o pomoc społeczną na podstawie Regulaminu Fundacji nr 2 z dnia 10.10.2017 r. o pomocy społecznej.

§ 28. Świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej i edukacji prawnej adwokata lub radcę prawnego

1. Nieodpłatnej pomocy prawnej osobom uprawnionym udziela osobiście adwokat lub radca prawny, a także, na podstawie pisemnego upoważnienia, aplikant adwokacki lub aplikant radcowski.
2. Adwokat lub radca prawny udziela nieodpłatnej pomocy prawnej i edukacji prawnej osobie uprawnionej na podstawie pisemnej umowy z Fundacją o świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej i edukacji prawnej.
3. Wzór umowy adwokata lub radcy prawnego z Fundacją o świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej lub edukacji prawnej stanowi Załącznik nr 1 do niniejszego „Regulaminu” pod tytułem „Umowa Fundacji z Adwokatem (lub radcą prawnym) o świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej i edukacji prawnej”.
4. Aplikanci adwokatów lub radców prawnych mogą ubiegać się w Fundacji Arystoteles o stypendium socjalne dla uzdolnionej młodzieży na podstawie Regulaminu Fundacji nr 1 z dnia 10.10.2017 r. o funduszu stypendiów socjalnych dla uzdolnionej młodzieży.
5. Adwokaci, radcy prawni, aplikanci adwokatów lub radców prawnych mogą ubiegać się w Fundacji Arystoteles o pomoc społeczną na podstawie Regulaminu Fundacji nr 2 z dnia 10.10.2017 r. o pomocy społecznej.

§ 29. Dokumentacja świadczenia nieodpłatnej pomocy prawnej

1. Zgodnie z art.7 ust.1 cyt. Ustawy, świadczeniodawca (wolontariusz, wolontariusz kontraktowy, doradca podatkowy, rzecznik patentowy, adwokat lub radca prawny) dokumentuje każdy przypadek udzielenia nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w karcie nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, zwanej dalej „kartą pomocy”.

2. Karta pomocy składa się z:

- 2.1. informacji dotyczących zgłoszonej sprawy i udzielonej pomocy,
- 2.2. dziedziny prawa, której dotyczyła ta pomoc,
- 2.3. kategorii sprawy,
- 2.4. formy udzielonej pomocy,
- 2.5. czasu poświęconego na jej udzielenie i liczby wizyt osoby uprawnionej w tej samej sprawie,
- 2.6. ogólnych informacji o osobie uprawnionej dotyczących w szczególności wieku, płci, wykształcenia, dochodu, gospodarstwa domowego i miejsca zamieszkania, oraz danych dotyczących punktu, osoby udzielającej pomocy i daty jej udzielenia.
- 2.7. Karta pomocy zawiera część obejmującą opinię osoby uprawnionej o udzielonej pomocy. Wypełnienie przez osobę uprawnioną tej części karty pomocy, w tym podanie numeru telefonu w celu zasięgnięcia dalszej opinii, jest uzależnione od zgody osoby uprawnionej. W karcie pomocy nie podaje się danych osobowych osoby uprawnionej.

2. W przypadku mediacji kartę pomocy wypełnia się tylko raz, po zakończeniu mediacji, wskazując dodatkowo liczbę i łączny czas trwania posiedzeń mediacyjnych oraz wynik mediacji.

3. Kartę pomocy, z wyjątkiem części obejmującej opinię osoby uprawnionej o udzielonej pomocy, oraz oświadczenie, o którym mowa w art. 4 ust. 2, adwokat lub radca prawny przekazuje staroście do dziesiątego dnia następnego miesiąca kalendarzowego, w sposób uniemożliwiający powiązanie oświadczenia osoby uprawnionej z kartą pomocy.

Karta pomocy może zostać przekazana drogą elektroniczną.

4. Dokumentacja sprawy, niezbędna do udzielenia pomocy, może być przechowywana w punkcie na czas udzielania pomocy. Dokumentacja sprawy przedłożona przez osobę uprawnioną oraz dokumentacja dotycząca udzielonej pomocy, może być po usunięciu z jej treści danych osobowych dołączona do karty pomocy.

5. Świadczeniodawca przekazuje Fundacji Kartę nieodpłatnej pomocy prawnej oraz oświadczenia korzystających z niej, do dziesiątego dnia następnego miesiąca kalendarzowego w sposób uniemożliwiający powiązanie karty nieodpłatnej pomocy prawnej z oświadczeniem osoby uprawnionej.

6. Nieodpłatna pomoc prawna jest udzielana uprawnionym przez świadczeniodawcę w punkcie nieodpłatnej pomocy prawnej w przeciętnym wymiarze 5 dni w tygodniu przez co najmniej 4 godziny dziennie.

§ 30. Postanowienia końcowe

1. Sprawy nieuregulowane w niniejszym Regulaminie oraz w umowach wzorcowych określone są Umowie Fundacji z świadczeniodawcą lub wolontariuszem.

2. Fundacja Arystoteles działając na podstawie niniejszego Regulaminu nie świadczy pomocy prawnej we współpracy z organami administracji rządowej lub samorządowej, rozumianej jako realizacja zadań zleconych przez te organy.

3. Fundacja Arystoteles zastrzega sobie prawo do odmówienia udzielenia nieodpłatnej pomocy prawnej lub edukacji prawnej, pomimo iż osoba ubiegająca się o pomoc prawną lub edukację prawną spełnia wszelkie warunki przewidziane Statutem i Regulaminem.

Zatwierdził: Zarząd Fundacji

Prezes Zarządu:
radca prawny Michał Gruszczyński

Prezes Zarządu

Michał Gruszczyński